

Asia: VN/25123/2024

Kansallisen ennallistamissuunnitelman ympäristöarviointia koskeva suunnitelma

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

EU:n ennallistamisasetuksen tavoitteena on pysäyttää luontokato ja parantaa luonnon monimuotoisuutta koko Euroopan unionin alueella. Helsingin kaupunki pitää asetusta ja sen tavoitteita tärkeinä.

Arvioitaessa kansallisen ennallistamissuunnitelman ympäristövaikutuksia on tärkeää, että vaikutusten selvittämiseksi käydään riittävää vuoropuhelua kaupunkien edustajien kanssa. Kaupungit ovat Suomessa hyvin erilaisia ennallistamisasetuksen tavoitteiden toteuttamisen kannalta. Osa kaupunkiseuduista ja kaupungeista kasvaa voimakkaasti, mutta osassa väestö- ja työpaikkakehitys on negatiivista. Riittävän vuorovaikutuksen avulla on mahdollista selvittää kaupunkiseutujen, kaupunkien ja kuntien erilaisia olosuhteita arvioinnin pohjaksi. Erityisen tärkeää tässä on artikla 8:n toimeenpanossa oikea-aikainen vuoropuhelu kuuden suurimman kaupungin kanssa, aiheeseen liittyvän teemaryhmän välityksellä.

Ympäristöarvioinnissa on syytä huomioida, että kaupunkien yhdyskuntarakenteissa on suuria eroja, mikä on tärkeää huomioida arvioitaessa ennallistamissuunnitelman suoria ja välillisiä vaikutuksia erityisesti rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen. Kasvavissa kaupungeissa on aivan keskeistä arvioida ennallistamissuunnitelman vaikutuksia suunnitellun yhdyskuntakehityksen edellytyksiin. Lähtökohtana tässä arvioinnissa voidaan pitää kaupunkiseutujen maakuntakaavoja, kaupunkien yleiskaavoja ja kaupunkien asemakaavavarantoa.

Ennallistamisasetus määrittää kaupunkiympäristölle tavoitteita viherpinta-alaan ja latvuspeittävyyteen. Viherpinta-alatavoite on kansallinen ja sitä myös mitataan ja seurataan kansallisella tasolla. Latvuspeittävyys sen sijaan on kaupunkiekosysteemialuekohtainen. Tätä lausuntoa laadittaessa ei ole vielä ole selvillä, miten kaupunkiekosysteemialueet tullaan

määrittämään kansallisessa ennallistamisaluesuunnitelmassa. Lisäksi on käyty keskustelua siitä, onko mahdollista tai tarkoituksenmukaista sisällyttää kansalliseen ennallistamissuunnitelmaan kaupunkiympäristöjä koskien muita kuin asetuksessa määritettyjä tavoitteita viherpinta-alasta ja latvuspeittävydestä. Viherpinta-alan laadullisen tekijöiden edistäminen pinta-alan ohella on ehdottoman tärkeä tavoite, mutta on hyvä arvioida kriittisesti, onko siihen liittyvien toimenpiteiden sitominen kansalliseen ennallistamissuunnitelmaan tarkoituksenmukaista, vai olisiko edistämässä hyödynnettävissä muita kuntien käytössä olevia keinoja.

Kaupunkiekosysteemialueiden rajaamisen periaatteella sekä ennallistamissuunnitelmaan sisältyvillä tavoitteilla voi olla suuri vaikutus ennallistamissuunnitelman ympäristövaikutuksiin. Vaikutukset voivat kohdentua sekä ekosysteemialueisiin että niiden ulkopuolelle. Vaikutusten oikea-aikainen arviointi voi näistä syistä johtuen osoittautua valmistelussa haasteelliseksi, ottaen huomioon myös tavoitteet jatkuvasta vuorovaikutuksesta laajojen sidosryhmien kanssa.

Palmgren Soile
Helsingin kaupunki - Pormestari 30.5.2025 § 28